

K životnému jubileu profesorky MUDr. Jagienky Jautovej, PhD., MBA

Dňa 7. mája 2017 oslávila životné jubileum profesorka Jagienka Jautová, jedna z najvýznamnejších osobností slovenskej dermatovenerológie.

Prof. MUDr. Jagienka Jautová, PhD., MBA sa narodila 7. 5. 1952 v Košiciach, v rodine vtedajšieho prednostu Ústavu pre farmakológiu a farmakognóziu LF UPJŠ. Po maturite v roku 1970 v Banskej Štiavnici, nastúpila na Lekársku fakultu Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, ktorú vďaka svojej usilovnosti absolvovala s vyznamenaním v roku 1976. Dermatovenerológii sa začala venovať hneď po promócii, keďže už počas štúdia prejavila záujem o tento náročný, aj v dnešnej dobe neustále sa rozvíjajúci odbor. Svojej profesii sa začala venovať ako sekundárna lekárka a od roku 1981 ako odborná asistentka na Klinike dermatovenerológie v Košiciach, ktorej ostala verná dodnes. Je nám ctou, že naďalej vedie a usmerňuje mladších kolegov, odovzdáva nám životné skúsenosti a cenné rady. I. atestáciu z dermatovenerológie absolvovala v roku 1979, II. atestáciu v roku 1983 s vyznamenaním. Vďaka svojej celoživotnej usilovnosti, pracovitosti a bez pochyb nadaniu obhájila v roku 1989 kandidátsku dizertačnú prácu, ktorá sa zaoberala diagnostikou alergických liekových exantémov, v habilitačnej práci sa zaoberala problematikou imunopatologických stavov u vybranej skupiny dermatóz a v roku 1999 habilitovala na docentku. Od roku 2000 zastáva funkciu prednostky Kliniky dermatovenerológie LF UPJŠ a UN LP v Košiciach. V tejto neľahkej úlohe aj napriek prekážkam zotrvala dodnes, čím pomáha budovať a zastávať dobré meno odboru, ktorému zasvätila celý život.

V roku 2011 bola inaugurovaná za profesorku v odbore dermatovenerológia. Témou jej inauguračnej prednášky bola „Imunohistologická diagnostika autoimunitných bulózných dermatóz“, ktorej sa aj v klinickej praxi dodnes aktívne venuje.

Dôkazom jej celoživotnej svedomitej práce je 137 vedeckých a odborných prác v domácich a zahraničných časopisoch, z toho 10 vedeckých prác v karentovaných časopisoch, 435 abstraktov vedeckých prác zo zahraničných a domácich konferencií, z toho 94 karentovaných. V rámci dlhoročnej pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti vydala vysokoškolskú učebnicu, je autorkou a spoluautorkou 4 vysokoškolských skrípt, ako aj spoluautorkou vedeckej monografie Medicínska lymfológia, ktorá bola v roku 2005 ohodnotená ako najlepšia monografia na LF UPJŠ. Má 203 ohlasov publikácií, z toho 71 citácií je registrovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS. Bola hlavnou riešiteľkou a spoluriešiteľkou 4 výskumných úloh (interné granty, VEGA).

V rokoch 1989, 1993, 1994 a 1998 jej bola udelená Cena odbornej spoločnosti SDS za najlepšiu publikáciu roka, v roku 1996 získala Cenu Českej flebologickej spoločnosti za publikáciu. V roku 2000 a 2001 získala Cenu La Roche Possay a v roku 2001 za najlepší poster na siedmom Pražskom mítingu dermatológov Cenu „Maria M. Duran Commitee“.

Od roku 1998 je členkou výboru Slovenskej Dermatovenerologickej spoločnosti, ktorá ju za prácu ocenila v roku 2002 bronzovou, v roku 2007 striebornou a v roku 2012 zlatou medailou SLS. Od roku 1995 je členkou komisie pre obhajoby dizertačných prác postgraduálneho štúdia v odbore dermatovenerológia. Od roku 2000 je členkou výboru Slovenskej spoločnosti estetickej dermatológie a kozmetiky. V rokoch 2000–2003 bola členkou Vedeckej rady LF UPJŠ a v rokoch 2000–2007, ako aj od roku 2015 do súčasnosti členkou Akademického senátu LF UPJŠ. Od roku 2000 je Krajskou odborníčkou MZ SR pre odbor dermatovenerológia.

Od roku 2004 je členkou redakčnej rady časopisu Česko-slovenská dermatologie, od roku 2001 členkou redakčnej rady časopisu Derma, od roku 2007 šéfredaktorou časopisu Derma 3. tisícročia.

Svoje bohaté skúsenosti odovzdáva mladším spolupracovníkom, ktorým dáva každoročne príležitosť podieľať sa o najaktuálnejšie poznatky v odbore dermatovenerológia a v rámci interdisciplinárneho prístupu aj ostatným kolegom z iných odborov pri organizácii krajského odborného seminára pre dermatovenerológov. Vďaka obdivuhodnému neustálemu odbornému záujmu o dermatovenerológiu sa spolupodieľa každoročne na zostavovaní vedeckého programu medzinárodne uznávaného podujatia Dermaparty, čím ju neobchádzajú ani tie najprogressívnejšie poznatky z odboru.

V roku 2000 sa stala prednostkou Kliniky dermatovenerológie, kde pred rokmi sama začínala v odbore, ktorému zasvätila celý život. V tejto funkcii, ktorá vyžaduje ľudskosť, empatiu, neustály odborný rast, ale aj pevný charakter zotrvala dodnes, čím sa teší obľube medzi najbližšími spolupracovníkmi ale aj študentmi. Podieľa sa na výchove lekárov v rámci predatestačnej prípravy, od roku 2006 sa stala garantkou špecializačného študijného programu v odbore dermatovenerológia. Od roku 2011 je predsedníčkou komisie pre obhajoby diplomových prác študijného odboru vnútorné lekárstvo. Je školiteľkou 2 externých doktorandov, pod jej vedením 4 externí doktori už titul PhD. obhájili.

Pani profesorka má zásluhu na zavedení diagnostických a liečebných metód na Klinike dermatovenerológie, ktoré sa pod jej vedením využívajú dodnes. Jej zásluhou

sa rozvinula imunohistologická diagnostika autoimunitných ochorení metódou priamej a nepriamej imunofluorescencie ako aj metóda dôkazu autoprotílátok (ANA, anti dsDNA) metódou nepriamej imunofluorescencie v sére pacienta. Pod jej vedením boli zavedené in vivo testy na dôkaz liekových antigénov a in vitro aj in vivo testy na dôkaz hmyzích antigénov, u ktorých najviac vypracovala metódu špecifickej imunoterapie konvenčnou metódou a metódou rýchlej hyposenzibilizácie. Je naďalej prínosom pre ambulantných dermatológov, ktorý majú záujem o jej odborné rady v rámci poskytovaných odborných konzultácií.

Pani profesorka napriek dosiahnutým úspechom, a nebolo ich málo, ostala človekom s dobrotou srdca a pevnosťou charakteru, čo je vlastnosť v dnešnej dobe veľmi cenná.

Svojím ľudským prístupom je napriek mnohým prekážkam, ktoré ju postretli v profesijnom živote, naďalej

vzorom pre spolupracovníkov, ale aj študentov, ktorým odovzdáva svoje bohaté vedomosti a skúsenosti. Svojou obdivuhodnou publikačnou, pedagogickou a vedecko-výskumnou činnosťou jej patrí v slovenskej dermatovenerológii nezastupiteľné miesto.

Za kolektív spolupracovníkov, študentov a pacientov s úctou ďakujeme za úsilie, ktoré si celý život neúnavne a svedomito venovala svojej práci a za všetky skúsenosti a rady, ktorými odborne aj ľudsky vychovávaš mladších kolegov.

K Tvojmu životnému jubileu, Ti milá pani profesorka, z celého srdca prajeme najmä pevné zdravie, radosť z práce aj do ďalších rokov, dobrých priateľov a pohodu v kruhu rodiny.

Kolektív spolupracovníkov